

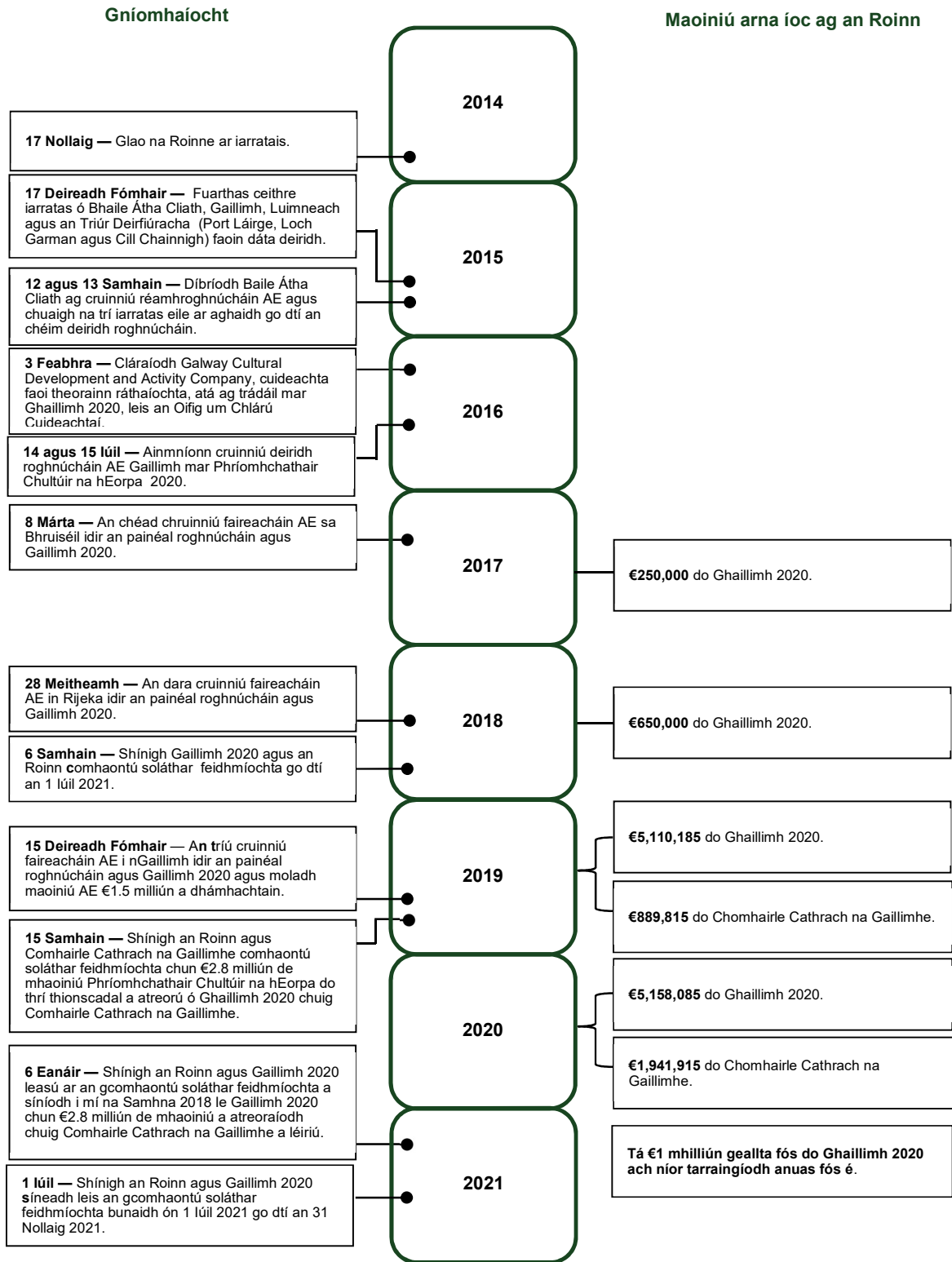
7 Maoirseacht ar mhaoiniú do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020

- 7.1** Forbraíodh an tionscnamh um Príomhchathracha Cultúir na hEorpa sa bhliain 1985 chun aird a tharraingt ar shaibhreas agus éagsúlacht na gcultúr san Eoraip, ceiliúradh a dhéanamh ar na gnéithe cultúir a chomhroinneann Eorpaigh, cur le braistint shaoránaigh na hEorpa go mbaineann siad le comhlímistéar cultúir agus rannchuidiú an chultúir le forbairt cathracha a chothú.¹
- 7.2** I mí Aibreáin 2014, bhunaigh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle liosta de na ballstáit a fhéadfaidh iarratas a dhéanamh chun teideal Phríomhchathair Chultúir na hEorpa a óstáil go bliantúil ó 2020 go 2033. Liostaíodh Éire agus an Chróit do 2020.
- 7.3** Foilsíonn na ballstáit óstacha glao ar iarratais, rud a dhéanann siad de ghnáth tríd an gcomhlacht rialtais ina dtír a bhfuil freagracht air as an gcultúr, sé bliana roimh bhliain an teidil. Ní mór do chathracha ar spéis leo páirt a ghlacadh togra a chur isteach lena bhreithniú sa chomórtas.
- 7.4** Cheap institiúidí agus comhlachtaí an Aontais Eorpaigh (Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle, an Coimisiún agus Coiste na Réigiún) painéal de dheichniúr saineolaithe neamhspleácha chun an t-iarratas rathúil a roghnú. Chinn an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán (an Roinn) gan an ceart a bhí aici suas le beirt bhall a cheapadh ar an bpainéal a fheidhmiú.
- 7.5** Ainmníodh Gaillimh mar Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 ar bhonn na bpleananna atá leagtha amach ina 'Leabhar Tairisceana', i.e. an t-iarratas a cuireadh isteach thar ceann na Gaillimhe chuig an bpainéal AE. De réir rialacháin ó AE, ceanglaíodh ar Ghailimh dul i mbun próiseas faireacháin i gcomhar leis an bpainéal AE ó ainmniú an teidil i leith chun an maoiniú gaolmhar €1.5 milliún ó AE a fháil. Tá an maoiniú sin iníoctha laistigh den chéad trí mhí den bhliain ar leith a ainmníodh.²
- 7.6** Ina dhiaidh sin, chuir an Roinn an chuid is mó den mhaoiniú le haghaidh oibriú Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 ar fáil óna Vóta. San amlíne i bhFíor 7.1, déantar achoimre ar na príomhimeachtaí eagraíochtúla agus ar an maoiniú vótáilte.

¹ Cinneadh Uimh 445/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014.

² Íoctar an maoiniú (ar a dtugtar Duais Melina Mercouri) faoi réir coinníollacha áirithe a urramú, mar atá leagtha amach in Airteagal 14(2) de Chinneadh Uimh. 445/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle 16 Aibreán 2014.

Fíor 7.1 Amlíne na bpríomhimeachtaí eagraíochtúla agus an mhaoinithe vótáilte

Socruithe rialachais agus maoirseachta

Corprú cuideachta

- 7.7** Is eintiteas dlíthiúil neamhspleách é Galway Cultural Development and Activity Company, cuideachta faoi theorainn ráthaíochta, atá ag trádáil mar Ghaillimh 2020, agus ní fochuideachta d'aon ghníomhaireacht náisiúnta, réigiúnach nó áitiúil é. Is é príomhchuspóir na cuideachta gníomhaíochtaí ealaíne agus cultúir a chruthú, a eagrú, a chur chun cinn agus a fhorbairt go hinbhuanaithe sa bhaile agus go hidirnáisiúnta ar mhaithe le leas sóisialta, tionsclaíoch nó tráchtála agus, mar thoradh air sin, feabhas díreach nó indíreach a chur ar Chathair na Gaillimhe, ar Chontae na Gaillimhe agus ar an bpobal i gcoitinne.¹
- 7.8** Ba iad na síntiúsóirí le meabhrán comhlachais na cuideachta a síníodh i mí na Nollag 2015
- an Príomhfheidhmeannach ag an am ar Chomhairle Cathrach na Gaillimhe
 - an Príomhfheidhmeannach eatramhach ar Chomhairle Contae na Gaillimhe, agus
 - Oifigeach Feidhmiúcháin Sinsearach de chuid Chomhairle Cathrach na Gaillimhe.
- 7.9** Ceapadh an Príomhfheidhmeannach ar Chomhairle Cathrach na Gaillimhe agus an Príomhfheidhmeannach ar Chomhairle Contae na Gaillimhe mar chomhaltaí boird ag céim an chorpraithe. Chun nasc cuí a chinntiú idir Gaillimh 2020 agus Comhairlí Cathrach agus Contae na Gaillimhe, luaitear san iarratas go mbeidh sé de chumhacht ag na príomhfheidhmeannaigh ar an dá chomhairle stiúrthóir amháin a cheapadh chuig an gcuideachta — bhí cead acu iad féin a cheapadh chun na bpost sin.
- 7.10** Rinne na comhairlí cathrach ábhartha bainistíocht ar ainmniúcháin 'phríomhchathair chultúir' roimhe seo in Éirinn (i.e. Baile Átha Cliath, Corcaigh agus Luimneach).² Dúirt an Roinn gurb amhlaidh, cé go raibh an tsamhail cuideachta neamhspleáiche difriúil leis na príomhchathracha cultúir in Éirinn roimhe seo, gurb í cuideachta nó fondúireacht sainchuspóra an tsamhail a roghnaíonn príomhchathracha eile cultúir na hEorpa go rialta. I measc na samplaí le déanaí tá Aarhus 2017, Leeuwarden 2018 agus Matera Basilicata 2019.

An bord stiúrthóirí

- 7.11** Deirtear san iarratas deiridh go bhféadfadh an chuideachta suas le 15 chomhalta Boird a bheith aici. Tá ról an Bhoird mionsonraithe san iarratas, agus áirítear leis na nithe seo a leanas, i measc nithe eile
- feidhmeannaigh shinsearacha a fhostú leis an gcuideachta
 - cuspóirí straitéiseacha beartais a bhunú agus cur chun feidhme na gcuspóirí sin a chinntiú
 - na caighdeáin rialachais agus trédhearcachta is airde a chinntiú
 - fochoistí/grúpaí oibre a cheapadh chun a chinntiú go mbeidh rochtain ag an gcuideachta ar an raon is leithne saineolais agus comhairle i ngach gné dá cuid oibre.
 - cuntas iomlán a thabhairt ar ghníomhaíochtaí Ghaillimh 2020 agus go háirithe ceannaireacht agus leanúnachas a sholáthar chun buntáistí leagáide bhliain Phríomhchathair Chultúir na hEorpa a uasmhéadú.

¹ Meabhrán comhlachais, an Oifig um Chlárú Cuideachtaí.

² Ainmníodh Baile Átha Cliath mar phríomhchathair chultúir na hEorpa i 1991. Ainmníodh Corcaigh mar phríomhchathair chultúir na hEorpa in 2005. Bronnadh ar chathair Luimnigh ainmniú tionscnaimh mar chathair chultúir náisiúnta do 2014, rud nárbh ainmniúchán Eorpach é.

- 7.12** Ón gcruinniú tionscnaimh i mí an Mheithimh 2016 i leith, bhí 28 gcomhalta boird éagsúla ann agus níl ach beirt de na comhaltaí boird bunaidh fós ag fónamh. Ba é an meánfhad ama a d'fhóin gach comhalta boird suas go deireadh na bliana 2020 ná dhá bhliain agus trí mhí.
- 7.13** Ó mhí Aibreáin 2017, tá ainmní an Aire ar Bhord Gaillimh 2020. Dúirt an Roinn, áfach, nach bhfuil aon ról aici i mBord Gaillimh 2020 ná ina cuid oibríochtaí. Ní bhfuair an Roinn téarmaí tagartha fhochoistí an Bhoird, miontuairiscí ar chruinnithe an Bhoird ná miontuairiscí ar aon chruinnithe fochoiste.

Earcaíocht — poist an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus an Stiúrthóra Chruthaithigh

- 7.14** Mar chuid den iarratas, gheall Gaillimh 2020 go gcloífeadh sí le prionsabal na hiomaíochta oscailte chun poist an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus an Stiúrthóra Chruthaithigh a líonadh, ag rá go líonfaí an dá phost trí earcaíocht oscailte ar bhonn idirnáisiúnta. Líonadh an dá phost trí cheapacháin a rinneadh i mBealtaine 2017 (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin) agus i mí Iúil 2017 (Stiúrthóir Cruthaitheach).
- 7.15** D'éirigh an Stiúrthóir Cruthaitheach as i mí na Bealtaine 2018 agus d'éirigh an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin as i mí Mheán Fómhair 2018. Líonadh post an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin ina dhiaidh sin trí oifigeach de chuid Chomhairle Cathrach na Gaillimhe a fháil ar iasacht i mí Dheireadh Fómhair 2018. Líonadh post an Stiúrthóra Chruthaithigh trí Artichoke a cheapadh, cuideachta phríobháideach a ceapadh i mí Eanáir 2019 chun Gaillimh 2020 a threorú agus chun airgead a bhailiú don tionscadal.

Comhaontú soláthar feidhmíochta

- 7.16** Siníodh comhaontú soláthar feidhmíochta idir an Roinn agus Gaillimh 2020 an 6 Samhain 2018 chun ról agus freagrachtaí na Roinne agus Gaillimh 2020 faoi seach a shainiú. Sa chomhaontú soláthar feidhmíochta, cumhdaíodh an tréimhse go dtí an 1 Iúil 2021 agus bhí sé mar aidhm aige a chinntiú go n-úsáidfí acmhainní ar bhealach éifeachtach agus costéifeachtach chun clár oibre arna chomhaontú ag Gaillimh 2020 a sholáthar.¹
- 7.17** Gealltar sa chomhaontú soláthar feidhmíochta a chinntiú go bhfreastalaíonn ionadaithe na Roinne ar chruinnithe faireacháin déthaobhacha le Gaillimh 2020 agus cruinnithe ar leith leis na húdaráis áitiúla (i.e. na maoinitheoirí poiblí eile) gach ráithe ar a laghad. Bhí líon na gcruinnithe déthaobhacha a tionóladh ina dhiaidh sin ar aon dul le gealltanais an chomhaontaithe soláthar feidhmíochta, go dtí gur thosaigh paindéim Covid-19 i mí an Mhárta 2020.
- 7.18** Dúirt an Roinn go ndearnadh cruinnithe coicisiúla le feidhmeannas Gaillimh 2020 de na cruinnithe faireacháin déthaobhacha, ar chruinnithe iad a tosaíodh i mí Lúnasa 2020 tar éis don Aire clár cultúir athstruchtúraithe a cheadú. Dúirt an Roinn freisin gur tharla sé in 2020, tar éis hiatas i ngníomhaíocht an chláir chultúir mar thoradh ar an bpaindéim, gur cuireadh tús arís le cruinnithe le maoinitheoirí poiblí eile sa ráithe tar éis seoladh an chláir athstruchtúraithe.

¹ Comhaontú soláthar feidhmíochta idir an Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta (ainm na Roinne an tráth sin) agus Galway Cultural Development and Activity Company, atá ag trádáil mar Gaillimh 2020. Féach larscribhinn 7A.

- 7.19** Tá an comhaontú soláthar feidhmíochta faoi réir athbhreithnithe bliantúil, mar chuid den phróiseas cruinnithe athbhreithnithe déthaobhacha. Dúirt an Roinn gur cuireadh athbhreithniú a tosaíodh i mí na Samhna 2019 ar sos mar gheall ar thús na paidéime i mí an Mhárta 2020. Cuireadh tús leis an athbhreithniú arís sa dara leath de 2020 agus, mar thoradh air sin, síníodh leasú ar an gcomhaontú i mí Eanáir 2021. I miontuairiscí an chruinnithe ráithiúil idir an Roinn agus Gaillimh 2020 i mí na Nollag 2019, tugtar faoi deara gur pléadh an comhaontú agus gur ardaíodh an t-ábhar maidir leis na sócmhainní a cheannaigh Gaillimh 2020 ó mhaoiniú deontais na Roinne a dhiúscairt. Bhí an Roinn chun an comhaontú a leasú chun aghaidh a thabhairt ar dhiúscairt sócmhainní agus bhí sí chun an dréacht a scaipeadh lena chomhaontú.
- 7.20** Sa leasú ar chomhaontú soláthar feidhmíochta Ghailimh 2020 a síníodh i mí Eanáir 2021, léiríodh cinneadh go n-íocfadh an Roinn €2.8 milliún den tsuim €15 mhiliún a gealladh do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa go díreach le Comhairle Cathrach na Gaillimhe.¹ Léiríodh soláthar an mhaoinithe sin don Chomhairle Cathrach cheana féin i gcomhaontú soláthar feidhmíochta ar leith a rinneadh idir an Roinn agus an Chomhairle i mí na Samhna 2019.
- 7.21** Luaigh an Roinn go ndearnadh athbhreithniú arís ar chomhaontú soláthar feidhmíochta Ghailimh 2020 sular síníodh comhaontú an 1 Iúil 2021 chun an clár a fhadú go deireadh mhí na Nollag 2021 agus nach ndearnadh aon athruithe air.
- 7.22** Ceanglaítear leis an gcomhaontú soláthar feidhmíochta ar Ghailimh 2020 cloí le ceanglais reachtúla agus mhaoinithe ábhartha ar nós chiorclán 13/2014 ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe dar teideal *Bainistíocht Cistí Státchiste agus Cuntasacht as na Cistí sin, Nósanna Imeachta Airgeadais Poiblí*, le forálacha ábhartha d'Acht na gCuideachtaí, le ceanglais na gCoimisinéirí Ioncaim, le ceanglais an Rialálaí Carthanas, leis an gCód Caiteachais Phoiblí agus leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí.

Comhlíonadh chiorclán 13/2014

- 7.23** Le linn an iniúchta ar chuntas leithreasa 2019 do Vóta 33 Cultúr, Oidhreacht agus an Ghaeltacht, tugadh faoi deara nár chomhlíon ráitis airgeadais bhliantúla Ghailimh 2020 do 2018 ceanglais chiorclán 13/2014. Bhain an neamhchomhlíonadh leis an bhfaisnéis a chaithfidh deontaithe a thuairisciú ina ráitis airgeadais. Tugadh faoi deara freisin san iniúchadh nach raibh aon fhianaise ann go ndearna an Roinn athbhreithniú ar ráitis airgeadais na cuideachta do 2018 maidir le comhlíonadh na noctaí a cheanglaítear sa chiorclán, nó go ndearna sí aon obair leantach ina leith sin.
- 7.24** Ina freagra ar fhiosruithe an iniúchta, luaigh an Roinn go n-ullmhóidh iniúcháirí Ghailimh 2020 sceideal forlíontach leis na ráitis airgeadais do na blianta 2018 agus 2019, ina dtabharfaí breac-chuntas ar an bhfaisnéis a cheanglaítear faoin gchiorclán.²
- 7.25** Ní raibh an Roinn in ann fianaise a sholáthar go bhfuair sí an dearbhú a cheanglaítear faoin gchiorclán i gcás go bhfuil maoiniú á sholáthar mar chuid de shocrú cómhaoinithe. I gcásanna cómhaoinithe den sórt sin, tá gá le foinsé, méid agus cuspóir an mhaoinithe eile go léir a fhaigheann an deontaí, mar aon le dearbhú nach mbeidh aon dúbailt maoinithe ann don ghníomhaíocht chéanna/don tionscadal céanna, a sholáthar gach bliain. Ba cheart a lua sa dearbhú sin freisin cé acu is mó nó nach mó an maoiniú Státchiste ó gach foinsé ná 50% den ioncam iomlán.

¹ Ní raibh aon tionchar ag an athrú ar mhaoiniú ar ról Ghailimh 2020 mar chomhordaitheoir ar sholáthar foriomlán gach gné de Ghailimh – Príomhchathair Chultúir na hEorpa 2020.

² Nochtann an sceideal forlíontach gurb é cuspóir an mhaoinithe ná gníomhaíocht charthanúil.

- 7.26** Dúirt an Roinn gurb amhlaidh, cé nár sonraíodh an ceanglas maidir le dearbhú bliantúil sa chomhaontú soláthar feidhmíochta, go bhfuil rialú cúitimh i bhfeidhm trína ndeimhniú an Príomhfheidhmeannach ar Ghaillimh 2020, i gcás gach iarrata tarraingthe anuas, nach bhfuil aon dúbailt maoinithe ann don tionscadal/don ghníomhaíocht agus go dtugann Gaillimh 2020 tuairisc gach ráithe ar gach ioncam agus caiteachas faoin tionscadal.

Caighdeáin tuairiscithe airgeadais

- 7.27** Suas go bliain airgeadais 2018 na cuideachta, agus an bhliain sin san áireamh, d'ullmhaigh Gaillimh 2020 a ráitis airgeadais de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí 2014.
- 7.28** In 2019, tugadh stádas carthanúil do Ghaillimh 2020. Luaitear i ráitis airgeadais na cuideachta do 2019 go gcomhlíonann siad an Ráiteas faoi Chleachtas Aitheanta do Charthanais (RA) (SORP) freisin. Ceanglaítear leis sin go nochtfaí i bhfad níos mó faisnéise ar luach do mhaoinitheoirí agus don phobal i gcoitinne sna ráitis airgeadais ná mar a cheanglaítear faoi Acht na gCuideachtaí 2014.

Maoiniú

Ioncam

- 7.29** Fuair Gaillimh 2020 gealltanais mhaoinithe €12 mhilliún ó Chomhairle Cathrach na Gaillimhe agus ó Chomhairle Contae na Gaillimhe roimh an gcéim roghnúcháin deiridh do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 agus bhí siad mar chuid den bhuiséad a cuireadh isteach san iarratas chuig an bpainéal roghnúcháin AE.
- 7.30** Chomh maith leis sin roimh an roghnú deiridh do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa, gheall an Roinn i bprionsabal maoiniú €15 mhilliún a sholáthar ón Vóta. Bhí an méid a gealladh faoi réir maoiniú Stáitchiste nach mó ná 50% de chostas airgeadais foriomlán an imeachta.¹ Léirítear sa chomhaontú soláthar feidhmíochta idir an Roinn agus Gaillimh 2020 gealltanais maoinithe na Roinne, ach ní shonraítear ann an ceanglas nach rachadh an méid thar 50% den mhaoiniú foriomlán.
- 7.31** Go deireadh 2020, bhí €11.2 milliún íoctha ag an Roinn le Gaillimh 2020 mar mhaoiniú díreach Stáitchiste — ba é sin 54% d'ioncam carnach Ghaillimh 2020. D'íoc an Roinn €2.8 milliún le Comhairle Cathrach na Gaillimhe mar a foráladh dó sa chomhaontú soláthar feidhmíochta a rinneadh leis an gComhairle in 2019. Bhí an méid sin le húsáid chun trí cinn de bhunthionscadail bheartaithe Ghaillimh 2020 a mhaoiniú — Mirrored Pavilion, Middle Island agus Gilgamesh² — agus íocadh é trí tharraingt anuas deontas. Dúirt an Roinn go bhfuil seiceálacha i bhfeidhm aici maidir le cistí a tharraingt anuas chun a chinntiú go gcomhlíonann Comhairle Cathrach na Gaillimhe ceanglais an chomhaontaithe soláthar feidhmíochta, lena n-áirítear na nithe seo a leanas
- iarraidh i scríbhinn um tharraingt anuas arna síniú ag Príomhoifigeach Feidhmiúcháin na Comhairle, nó ag an Stiúrthóir Seirbhísí thar a cheann
 - cóip den tuarascáil bainistíochta ráithiúil is déanaí ó Ghaillimh 2020, rud ina leagtar amach an dul chun cinn i gcoinne garspriocanna an chláir chultúir
 - fianaise gur íoc an Chomhairle an tarraingt anuas roimhe seo
 - cóip den sreabhadh airgid/de na sreafaí airgid, fianaise ar chaiteachas ag faighteoir an deontais agus fianaise ar sheiceálacha roinne ar gach tarraingt anuas.

¹ Cinneadh S180/20/10/1629 ón Rialtas.

² Bhí na trí thionscadal mar chuid den tionscadal 'Weigh Anchor'.

- 7.32** I bhFíor 7.2, déantar anailís ar an ioncam réamh-mheasta agus iarbhir do Gaillimh 2020 ó 2017 go 2020.
- 7.33** Bhí an t-iarratas buiséadaithe ar ioncam €3 mhilliún ó AE. Íocadh maoiniú €1.5 milliún ó AE go díreach le Gaillimh 2020 i mí Feabhra 2020 de réir rialacháin ó AE. Ba é an €1.5 milliún eile i maoiniú AE a bhí beartaithe san iarratas ná maoiniú a bhféadfaí iarratas a dhéanamh air ach nach raibh aon bhaint aige leis an ainmniú mar Phríomhchathair Chultúir na hEorpa. Dheimhnigh an Roinn nár chuir Gaillimh 2020 isteach ar aon mhaoiniú AE eile.
- 7.34** I gcomparáid leis an bpróifíl maoinithe a bhí leagtha amach san iarratas agus sa chomhaontú soláthar feidhmíochta leasaithe, bhí ioncam Gaillimh 2020 go deireadh 2020 i bhfad níos ísle. Cé go bhfuil an laghdú ar ioncam réamh-mheasta suntasach, níl sé scaipthe go cothrom ar fud na bhfoinsí maoinithe éagsúla (féach Fíor 7.2). Dúirt an Roinn gur chuir teacht Covid-19 go luath in 2020 stad ar mhaoiniú breise ó údaráis áitiúla agus ón earnáil phríobháideach. Chuir an Roinn in iúl freisin go bhfuil €1 mhilliún eile fós geallta don chlár.

Fíor 7.2 Anailís ar an maoiniú réamh-mheasta agus ar an maoiniú iarbhir, 2017 go 2020

Foinse ioncain	Réamh-mheasta ^a		Iarbhir		Difríocht	
	€m	% ^b	€m	%	€m	%
An Roinn	15.0	33	14.0 ^c	61	-1.0	-7
Údaráis áitiúla	12.0	26	6.0	26	-6.0	-50
Réigiún	3.5	8	—	—	-3.5	-100
AE	3.0	7	1.5	7	-1.5	-50
Earnáil phríobháideach	6.8	15	1.0	4	-5.8	-85
Eile	5.5	12	0.4	2	-5.1	-93
Iomlán	45.8		22.9		-22.9	

Foinse: An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán. Anailís ó Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

Nótaí: a Ioncam réamh-mheasta de réir iarratais.

b Tá aon difríochtaí dealraitheacha in iomlán na gcéatadán mar gheall ar shlánú.

c Áirítear leis seo €2.8 milliún a íocadh le Comhairle Cathrach na Gaillimhe chun tionscadail a bhí beartaithe mar chuid de Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 a sholáthar.

Ioncam ón earnáil phríobháideach

- 7.35** Samhlaíodh san iarratas ó Gaillimh 2020 ar Phríomhchathair Chultúir na hEorpa ioncam €6.8 milliún a fháil ón earnáil phríobháideach, rud a chuimsigh urraíocht agus fáltais díloifige. Cuimsíonn an t-ioncam iarbhir €1 mhilliún a thuiriscigh Gaillimh 2020 €401,141 in airgead tirim agus €520,958 in ioncam '*comhchineáil*' mar mheastachán costais ar an am agus ar na hacmhainní eile a sholáthair geallsealbhóirí.
- 7.36** B'ionann an t-ioncam iomlán díloifige a fuair Gaillimh 2020 agus €36,180 [2020: €14,976, 2019: €21,204]. Tá an méid sin glan ar €58,465 a aisíocadh le haghaidh imeachtaí a cuireadh ar ceal mar gheall ar Covid-19.

¹ Bhí €2.2 milliún eile caite ag Comhairle Cathrach na Gaillimhe mar chuid den chéim tairisceana.

Caiteachas

- 7.37** Sna comhaontuithe soláthar feidhmíochta idir an Roinn agus Gaillimh 2020 agus an Roinn agus Comhairle Cathrach na Gaillimhe, ceanglaítear ar Ghaillimh 2020 agus ar an gComhairle ábhar a sholáthar chun freagraí i scríbhinn ar aon chomhfhreagras a chuirtear chuig an Aire a éascú faoi phróisis agus nósanna imeachta maidir le caiteachas an deontais €15 mhilliún. Cumhdaítear sa chlásal ábhartha i ngach comhaontú soláthar feidhmíochta an tréimhse 2017 – 2020 agus, trí shocrú le Comhairle Cathrach na Gaillimhe, cumhdaítear an tréimhse sé bliana ina dhiaidh sin.
- 7.38** Ar aon dul leis an gcomhaontú soláthar feidhmíochta idir an Roinn agus Gaillimh 2020, déanann gnólacht cuntasafóchta neamhspleách athbhreithniú airgeadais ráithiúil ar thaifid Ghaillimh 2020 agus tuairiscítear a thorthaí don Roinn. Cuireadh tús leis na hathbhreithnithe sin i ráithe 4 de 2018 agus dhearbhaigh gach athbhreithniú, i bhfianaise a méide agus a struchtúir, gur lean Gaillimh 2020 “an dea-chleachtas maidir le trédhearcacht, cuntasacht agus luach ar airgead a fháil”.
- 7.39** I bhFíor 7.3, déantar anailís ar an gcaiteachas réamh-mheasta agus ar an gcaiteachas iarbhír do Ghaillimh 2020 ó 2017 go 2020.¹ Dúirt an Roinn gur bainistíodh caiteachas Ghaillimh 2020 mar chuid den chlár cultúir athstruchtúraithe a ceadaiódh i mí Iúil 2020, chun a chinntiú go bhfanadh sé laistigh den leithdháileadh reatha Stáitchiste de réir cheanglais an cheadaithe.

Fíor 7.3 Anailís ar chaiteachas réamh-mheasta agus ar chaiteachas iarbhír, 2017 go 2020

Catagóir	Réamh-mheasta €m ^a	Iarbhír €m ^b	Difríocht
Caiteachas ar an gclár	33.4	13.6	-59%
Cur chun cinn agus margaiócht	5.5	1.8	-67%
Pá, forchostais agus riarachán	6.9	5.4	-22%
Iomlán	45.8	20.8	-55%

Foinse: An Roinn Turasoireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán. Anailís ó Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

Nótaí: a Caiteachas réamh-mheasta a asbhaineadh as an iarratas.

b Caiteachas iarbhír a asbhaineadh as ráitis airgeadais 2017, 2018 agus 2019 a ndearnadh iniúchadh neamhspleách orthu agus as dréachráitis airgeadais 2020.

Socruithe chun éifeachtacht an chaiteachais a mheas

Comhaontú soláthar feidhmíochta

- 7.40** Ceanglaítear leis an gcomhaontú soláthar feidhmíochta idir an Roinn agus Gaillimh 2020 ar an dara ceann tuarascáil bainistíochta a sholáthar don Roinn roimh na cruinnithe déthaobhacha ráithiúla maidir leis an dul chun cinn ar garspriocanna comhaontaithe faoi na príomhtháscairí feidhmíochta, agus na codanna seo a leanas ar áireamh inti
- forbheathnú ar an dul chun cinn ar an gclár a sholáthar
 - an t-eolas is deireanaí ar shocruithe rialachais, bainistíocht riosca agus soláthar foirne
 - buiséad v caiteachas
 - an dul chun cinn ar chlár chomhpháirtíochta, agus
 - an dul chun cinn ar fhaireachán agus meastóireacht, agus clár leagáide.
- 7.41** Is luachanna intomhaiste iad príomhtháscairí feidhmíochta, lena léirítear cé chomh héifeachtach agus atá idirghabháil ag baint amach príomhchuspóirí. Ba cheart dóibh comparáid a thairiscint ina dtomhaistear méid an athraithe feidhmíochta le himeacht ama.
- 7.42** Ní chuimsíonn na príomhtháscairí feidhmíochta atá sonraithe lena dtuairisciú ag Gaillimh 2020 bearta ar nós ‘Maoiniú Státchiste mar chéatadán den mhaoiniú iomlán’ nó ‘costais phárolla agus riaracháin mar chéatadán den chaiteachas iomlán’.
- 7.43** Dúirt an Roinn go dtugtar sa tuarascáil bainistíochta an t-eolas ráithiúil is deireanaí ar an dul chun cinn i gcoinne garspriocanna faoi gach príomhtháscaire feidhmíochta atá leagtha amach sa sceideal leis an gcomhaontú soláthar feidhmíochta. Luaigh sí go n-áirítear leo sin, faoi na príomhtháscairí feidhmíochta ‘airgeadais agus iniúchóireachta’, an t-eolas ráithiúil is deireanaí agus miondealú ráithiúil ar ioncam agus caiteachas bunaithe ar an athbhreithniú ráithiúil ag an iniúchóir neamhspleách.

Meastóireacht neamhspleách

- 7.44** San iarratas, déantar cur síos ar na pleananna chun faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar thionchar an ainmniúcháin mar Phríomhchathair Chultúir na hEorpa ar an gcathair agus chun torthaí na meastóireachta a scaipeadh. Tá sceideal gníomhaíochtaí beartaithe ann ina liostaítear an amlíne, na gníomhaíochtaí agus na torthaí.
- 7.45** Rinne Gaillimh 2020 fógart oscailte (ar eTenders) i mí an Mheithimh 2019 do phríomh-chomhpháirtí don chlár faireacháin agus meastóireachta. Dámhadh an conradh d’eagraíocht neamhspleách meastóireachta (The Audience Agency). Tá an conradh don obair sin idir Gaillimh 2020 agus The Audience Agency. B’ionann luach iomlán na tairisceana rathúla agus €199,450, agus íocadh díreach faoi bhun 90% de sin faoi dheireadh na bliana 2020.
- 7.46** Luaigh an Roinn gur áiríodh i dtuarascáil meastóireachta eatramhach, inar cumhdaíodh an tréimhse go mí na Nollag 2020, bailiú sonraí agus anailís ar rannpháirtíocht lucht féachana le himeachtaí agus an clár oibríthe deonacha go dtí an pointe sin, agus go mbaileofaí sonraí ó phríomhpháirtithe leasmhara aitheanta eile níos déanaí sa mheastóireacht.¹ Ar an gcúis sin, tugtar faoi deara sa tuarascáil eatramhach gur cheart féachaint ar na sonraí atá curtha i láthair mar shonraí táscacha.

¹ Níl an tuarascáil eatramhach, arna dréachtú i mí an Mhárta 2021 críochnaithe fós.

- 7.47** Tá an tuarascáil faireacháin agus meastóireachta deiridh le soláthar faoi dheireadh 2021 agus beidh torthaí inti ar líon na n-eagraíochtaí cultúir ar tacaíodh leo, na poist a cruthaíodh chun an clár a sholáthar, na tionscadail nua a coimisiúnaíodh, an acmhainn chultúir a forbraíodh, na himeachtaí a tionóladh, líon na daoine sa lucht féachana agus miondealú ar an ioncam agus an caiteachas iomlán. Tabharfar aghaidh inti freisin ar thionchar phaindéim Covid-19 ar aidhmeanna foriomlána an tionscadail a bhaint amach. In larscríbhinn 7B, tugtar breac-chuntas ar an bhfreagairt don tionchar a bhí ag na srianta sláinte poiblí ar Ghaillimh 2020.

Foirceannadh Ghaillimh 2020

- 7.48** Ag a chruinniú i mí Aibreáin 2021, d'aontaigh Bord Ghaillimh 2020 an chuideachta a choinneáil i bhfeidhm tar éis mhí an Mheithimh 2021 chun céim phleanála leagáide thionscadal Ghaillimh 2020 a éascú. Tá an chéim phleanála leagáide sin ar siúl anois agus tá sé beartaithe tabhairt faoi chomhairliúchán le páirtithe leasmhara sna míonna amach romhainn. Cuimseoidh an chéim sin scrúdú freisin ar na roghanna don mheán/do na meáin trína soláthrófar an leagáid agus beidh Gaillimh 2020 ar cheann de na roghanna a bhreithneofar ina leith sin.

Conclúidí agus moltaí

- 7.49** Bhí an tsamhail a roghnaíodh chun Gaillimh - Príomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 a sholáthar difriúil leis an tsamhail a úsáideadh roimhe seo le haghaidh imeachtaí den chineál céanna do chathracha eile in Éirinn. Úsáideadh cuideachta neamhspleách. Bhí iomlaoid shuntasach ann i gcomhaltas bhord stiúrthóirí na cuideachta. Bhí athruithe suntasacha ann freisin i gceannaireacht feidhmiúcháin na cuideachta go luath i bpleanáil chlár Phríomhchathair Chultúir na hEorpa.
- 7.50** Samhlaíodh ag an tús nach dtiocfadh formhór an mhaoinithe le haghaidh ghníomhaíochtaí na cuideachta ón Státchiste. Mar sin féin, bhí an chuideachta spleách ar dheontais arna maoiniú ag an Státchiste don chuid is mó dá maoiniú. Chuir údaráis áitiúla na Gaillimhe cuid mhaith den mhaoiniú eile ar fáil.
- 7.51** Níor tháinig an leibhéal maoinithe réamh-mheasta do Ghaillimh 2020, go háirithe ó fhoincís eanála príobháidí, chun cinn. Mar thoradh air sin, tháinig an Roinn/Státchiste chun a bheith ina maoinitheoir tromlaigh (61%) do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020. Bhí sé sin contrártha leis an gcinneadh ón rialtas nach rachadh an maoiniú Státchiste thar 50%. Nuair a chuirtear maoiniú údaráis áitiúil na cuideachta san áireamh, ardaíonn an chuid iomlán maoinithe poiblí go 87%.
- 7.52** Cuid den ranníocaíocht Státchiste le Phríomhchathair Chultúir na hEorpa ba ea maoiniú €2.8 milliún a sholáthar do Chomhairle Cathrach na Gaillimhe i leith trí thionscadal a bhí mar chuid de chlár foriomlán Ghaillimh 2020. Rinne an Roinn comhaontú déthaobhach ar leith leis an gComhairle chun na tionscadail sin a sholáthar.
- 7.53** Bhí an tuairisciú airgeadais poiblí ag an gcuideachta teoranta ar dtús. Cé gur ullmhaíodh na ráitis airgeadais do 2018 i gcomhréir le ceanglais Acht na gCuideachtaí 2014, bhí leibhéal an nochtá i bhfad níos lú ná mar a bhí cuí do chuideachta a bhí ag brath go mór ar mhaoiniú Státchiste. Níor chomhlíon sé freisin na nochtá a cheanglaítear faoi threoracha na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe maidir le tuairisciú a dhéanamh ar dheontais ó chistí Státchiste. Tugadh aghaidh air sin den chuid is mó nuair a tháinig an chuideachta chun a bheith ina carthanas, a d'fhág go raibh sí faoi réir caighdeán tuairiscithe airgeadais níos trédhearcaí. Ina theannta sin, rinne an Roinn socruithe d'iniúcháirí Ghaillimh 2020 sceideal forlíontach a ullmhú chun

dearbhú a thabhairt maidir leis an dóigh a raibh an creat tuairiscithe deontais á chomhlíonadh ag an gcuideachta.

Moladh 7.1

Ba cheart don Roinn rialuithe láidre a chur i bhfeidhm chun a chinntiú go gcomhlíonfaidh deontaithe sa todhchaí na ceanglais ábhartha bhainistíochta agus tuairiscithe deontais.

Freagairt an Oifigigh Chuntasaíochta

Comhaontaítear.

Leanfaidh an Roinn ag obair chun a chinntiú go ndéanfar na forálacha bainistíochta deontais ábhartha uile a chur san áireamh agus a chur i bhfeidhm go hiomlán mar chuid de mhaoirseacht agus tuairisciú ar dheontais sa todhchaí.

- 7.54** Bhí soláthar an chláir do Ghailimh - Príomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 i bhfad níos teoranta ná mar a bhí beartaithe ar dtús. Seachas an tionchar a bhí ag na leibhéil mhaoinithe earnála príobháidí a bheith i bhfad níos lú ná mar a bhíothas ag súil leis ar dtús, chuir na srianta a forchuireadh ar fud na tíre mar fhreagairt do Covid-19 isteach go mór ar an gclár sceidealta freisin.
- 7.55** Tá próiseas ar bun chun éifeachtacht Phríomhchathair Chultúir na hEorpa a mheas go foirmiúil. Tá meastóirí neamhspleácha ag tabhairt faoi sin, agus ba cheart go gcabhródh sé le ceachtanna a shainnithint a chuirfidh bonn eolais faoi thionscadail nó tograí den chineál céanna sa todhchaí.

Iarscríbhinn 7A Achoimre ar ghealltanais an chomhaontaithe soláthar feidhmíochta

Comhlacht stáit	Gealltanais
An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maoiniú nach mó ná €15 mhilliún a sholáthar do Ghaillimh 2020 chun an clár Making Waves a sholáthar, ar bhonn na bpríomhtháscairí feidhmíochta comhaontaithe agus an sceidil chomhaontaithe, agus faoi réir na gceanglas ábhartha reachtacha, beartais, airgeadais agus tuairiscithe. ▪ Maoiniú a sholáthar de réir sceideal arna chomhaontú go frithpháirteach maidir le caiteachas incháilithe arna thabhtú, lena n-áirítear costais riaracháin cháilitheacha. ▪ Ionadaí de chuid an Aire a cheapadh chun fónamh ar Bhord Ghaillimh 2020. ▪ A chinntiú go bhfreastalaíonn ionadaithe na Roinne ar chruinnithe faireacháin déthaobhacha le Gaillimh 2020 agus ar chruinnithe ar leith le Gaillimh 2020 agus leis na maoinitheoirí poiblí eile gach ráithe ar a laghad. ▪ Beidh an comhaontú soláthar feidhmíochta faoi réir athbhreithniú bliantúil ag na cruinnithe athbhreithnithe ráithiúla ábhartha leis an Roinn. ▪ Rinneadh leasú ar an gcomhaontú soláthar feidhmíochta i mí Eanáir 2021 chun maoiniú €2.8 milliún a atreoraíodh chuig Comhairle Cathrach na Gaillimhe a léiriú le haghaidh trí léiriúchán Phríomhchathair Chultúir na hEorpa, rud a laghdaigh an bunmaoiniú a gealladh go €12.2 milliún.
Gaillimh 2020	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clár éifeachtach a sholáthar do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 de réir sceideal comhaontaithe agus de réir Making Waves. ▪ Clár meastóireachta agus faireacháin a bhunú le hOllscoil Náisiúnta na hÉireann Gaillimh (ÓE Gaillimh) i gcomhairle leis an Roinn. ▪ Clár leagáide a sholáthar de bhun Chlár Phríomhchathair Chultúir na hEorpa. ▪ Na ceanglais tarraingthe anuas seo a leanas a chomhlíonadh <ul style="list-style-type: none"> • iarratas a dhéanamh i scríbhinn ar gach tarraingt anuas den deontas • a chinntiú go gcuimsíonn an iarraidh tuarascáil ar dhul chun cinn, ráiteas nuashonraithe ar shreabhadh airgid agus tuarascáil ráithiúil iniúchóra neamhspleách. ▪ Cruinnithe ráithiúla a thionól leis na maoinitheoirí poiblí uile de chuid Ghaillimh 2020 agus cruinnithe déthaobhacha ar leith a thionól leis an Roinn maidir leis an dul chun cinn i gcoinne garspriocanna faoin gcomhaontú. Seachtain roimh na cruinnithe sin, ní mór do Ghaillimh 2020 an méid seo a leanas a sholáthar <ul style="list-style-type: none"> • tuarascáil bainistíochta don Roinn ar a dul chun cinn maidir leis na garspriocanna comhaontaithe a chomhlíonadh de réir na bpríomhtháscairí feidhmíochta • tuarascáil iniúchóra neamhspleách ina ndearbhaítear gur cuireadh dea-chleachtas airgeadais i bhfeidhm maidir le cistí a tharraingt anuas. ▪ Cloí le moltaí an Phainéil Saineolaíche AE do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa. ▪ Clár a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm agus faireachán a dhéanamh orthu, lena n-áirítear cumarsáid, oibríthe deonacha, gnó, turasóireacht agus brandáil. ▪ A chinntiú go bhfreastalaíonn ionadaithe ó Ghaillimh 2020 ar chruinnithe faireacháin déthaobhacha leis an Roinn agus cruinnithe ar leith leis an Roinn agus leis na maoinitheoirí poiblí eile ar aon gach ráithe ar a laghad.
Frithpháirteach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gabháil orthu féin tabhairt faoi chomhoibriú réamhghníomhach agus cumarsáid thráthúil. ▪ Freagraí pras tráthúla a sholáthar ar chomhfhreagras, iarrataí ar fhaisnéis agus nithe gaolmhara. ▪ An páirtí eile a choinneáil ar an eolas go hiomlán faoi gach saincheist ábhartha. ▪ Cloí leis an gCód Caiteachais Phoiblí, nósanna imeachta airgeadais poiblí, reachtaíocht soláthar agus gach ceanglas reachtach, beartais agus tuairiscithe eile.

Iarscríbhinn 7B Tionchar na srianta sláinte poiblí ar Ghaillimh 2020 — amlíne

7 Aibreán 2020	Eisíonn Gaillimh 2020 ráiteas maidir le todhchaí an chlár lena bhreithniú.
28 Bealtaine 2020	Cuireann Gaillimh 2020 clár athbhreithnithe faoi bhráid na Roinne, i bhfianaise thionchar Covid-19 ar mhaoiniú agus oibríochtaí, lena cheadú.
15 Iúil 2020	Ceadaíonn an Roinn an clár athbhreithnithe.
Lúnasa 2020	Cuireadh tús le cruinnithe coicísíúla idir an Roinn agus Gaillimh 2020 agus leanadh ar aghaidh leo go ráithe 2 de 2021.
Meán Fómhair 2020	Tugtar an rogha do thionscadail éagsúla a bheith ar siúl ar bhonn fíorúil nó a chur siar go dtí gur féidir leo tarlú i bpearsa.
Deireadh Fómhair 2020	Bogann imeachtaí chuig ardán ar líne agus cuirtear aon imeacht i bpearsa ar atráth.
Samhain 2020	Comhaontaítear go gcaithfidh an Roinn aon phreasráiteas maidir le himeachtaí a chur siar a cheadú.
Nollaig 2020	Pleanáil theagmhasach do thionchar dhianghlasáil leibhéal 5 ar an gclár. Fógraíodh dianghlasáil Leibhéal 5 an 30 Nollaig.
Eanáir 2021	Comhaontaítear leasuithe ar an gcomhaontú soláthar feidhmíochta amhail an 6 Eanáir 2021.
Márta 2021	Níl ach imeachtaí ar líne ar siúl; ceadaítear scannánú do thionscadail ar líne ach le hoibrithe bunriachtanacha amháin agus níl aon rud le tarlú a spreagfadh daoine teacht le chéile.
Aibreán 2021	Deireadh le dianghlasáil leibhéal 5 go luath i mí Aibreáin. Tá an traith deiridh de 50 imeacht le tarlú sula dtiocfaidh deireadh leis an ainmniú mar Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 an 30 Aibreán.